

Compositie 5 stedenbouw bv

Boschstraat 35
4811 GB Breda
076 – 5225262
info@c5s.nl
www.c5s.nl
20083802

telefoon
email
internet
kvk Breda

MEMO

Project : Hitteschild IJsselstein
Opdrachtgever : Gemeente IJsselstein / Provides
Contactpersoon : Dhr. W. Pijnappel
Datum : 10 april 2019
Referentie : 190811m10
Onderwerp : Bureauscan 'Grip op locatie'
Behandeld door : Dhr. ir. P.H.A.H. Damen en mevr. ing. T.J.C. van Wijnen MSc.

Aanleiding

Ter plaatse van de Hitteschild 4 en 6 in IJsselstein is sprake van voormalige schoolgebouwen. Vanwege een afnemend leerlingenaantal hebben de schoolgebouwen hun maatschappelijke functie verloren. De gemeente IJsselstein en corporatie Provides hebben de schoolgebouwen in eigendom. Hitteschild 4 betreft een voormalig schoolgebouw en is in eigendom bij de gemeente. Via leegstandsbeheer is het tijdelijk in gebruik gegeven. Daarnaast maken lokale kunstenaars nu gebruik van het gebouw en worden er activiteiten voor de buurt georganiseerd. Hitteschild 6 is in eigendom bij Provides. Het gebouw is momenteel in gebruik bij BOKA. BOKA biedt tijdelijk onderdak aan mensen die plotseling dakloos zijn geraakt en hulp nodig hebben. De huidige BOKA is verouderd en technisch slecht.

Satellietfoto ter plaatse van het te ontwikkelen gebied. Met huisnummers is aangegeven welke gebouwen voor herontwikkeling in aanmerking komen. Bron: streetsmart.cyclomedia.nl, 2019.

Beide partijen hebben de wens om ter plaatse van de schoolgebouwen te voorzien in woningbouw. Bovendien wordt ruimte voorzien voor BOKA. Het eindbeeld bevat 45 tot 65 woningen passend in de omliggende groene hoofdstructuur. Ten behoeve van de voorziene ontwikkeling worden in voorliggende bureauscan de relevante milieu- en omgevingswaarden beschreven van de locatie. Deze waarden vormen de kaders waarbinnen het stedenbouwkundig plan vorm kan krijgen.

Bodemkwaliteit

Aangetoond zal moeten worden dat de bodem geschikt is voor de beoogde functie wonen. Doordat de bestemming wordt gewijzigd van 'Maatschappelijk' naar 'Wonen', dient de bodemkwaliteit door middel van een verkennend bodemonderzoek in beeld te worden gebracht. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten kan vervolgens worden nagegaan of er vervolgmataregelen moeten worden getroffen, zoals een nader onderzoek. Dit aspect is naar verwachting niet belemmerend voor het voornemen.

Indien tijdens een verkennend bodemonderzoek asbesthoudende of asbestverdachte materialen worden waargenomen kan het noodzakelijk zijn aanvullend een verkennend of nader asbestonderzoek uit te voeren. In de bodem kunnen ook Niet Gesprongen Explosieven (NGE) aanwezig zijn. Dit vormt een risico bij het uitvoeren van bodemwerkzaamheden. Door graafwerkzaamheden, bijvoorbeeld met groot materieel, kunnen deze NGE getriggerd worden om alsnog af te gaan. Dit zorgt voor gevaarlijke situaties van levensbedreigend niveau. Om de aanwezigheid hiervan inzichtelijk te maken kan bijvoorbeeld een historisch vooronderzoek, een projectgebonden risicoanalyse en/of verkennend veldonderzoek worden uitgevoerd. Dit betreffen zeer specialistische werkzaamheden die door een externe partij uitgevoerd moeten worden. In de gemeente IJsselstein is voor zover bekend geen risicokaart beschikbaar. In samenspraak met de Veiligheidsregio Utrecht kan, indien wenselijk, bepaald worden of het plangebied een verhoogd risico loopt op het aantreffen van NGE.

Luchtkwaliteit

In het kader van een planologische procedure dient te worden aangetoond dat voldaan wordt aan de wettelijke normen voor wat betreft luchtkwaliteit. Hierbij dient het effect op de luchtkwaliteit in de omgeving als gevolg van een nieuwe ontwikkeling, als ook de toetsing aan de 'Wet luchtkwaliteit' in beeld te worden gebracht.

De 'Wet luchtkwaliteit' van 15 november 2007, opgenomen in hoofdstuk 5, onder titel 5.2 van de Wet milieubeheer (Wm) gaat in op luchtkwaliteitseisen. In Bijlage 2 van de Wm zijn wettelijke grenswaarden vastgelegd van onder andere de stoffen stikstofdioxide (NO₂), fijn stof (PM₁₀), benzeen (C₆H₆), zwaveldioxide (SO₂), lood (Pb) en koolmonoxide (CO). Voor PM₁₀ geldt voor het jaargemiddelde een grenswaarde van 40 µg/m³. Het 24-uursgemiddelde van 50 µg/m³ mag maximaal 35 dagen per kalenderjaar worden overschreden. Voor NO₂ geldt voor het jaargemiddelde een grenswaarde van 40 µg/m³. Het 24-uursgemiddelde van 200 µg/m³ mag maximaal 18 dagen per kalenderjaar worden overschreden.

De 'Wet luchtkwaliteit' voorziet onder meer in een gebiedgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het Rijk, provincies en gemeenten werken in het NSL-programma samen aan maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren tot de normen, ook in gebieden waar nu de normen voor luchtkwaliteit niet worden gehaald (overschrijdingsgebieden). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen.

Kort samengevat dienen projecten te worden beoordeeld op basis van de 'Wet luchtkwaliteit' c.q. artikel 5.16 van de Wet milieubeheer. Luchtkwaliteitseisen vormen onder de 'Wet luchtkwaliteit' geen belemmering voor vergunningverlening als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt;
- een project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL, dat op 1 augustus 2009 in werking is getreden.

In artikel 2 van het 'Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' is opgenomen dat een project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtkwaliteit als de zogenaamde '3% grens' niet wordt overschreden. Na vaststelling van het NSL op 1 augustus 2009 is deze grens gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie fijn stof (PM₁₀) of stikstofdioxide (NO₂). Dit komt overeen met 1,2 microgram/m³ voor zowel PM₁₀ als NO₂.

In artikel 4 van het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) en de bijlagen van de 'Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' is voor bepaalde categorieën projecten met getalsmatige grenzen gekwantificeerd dat deze 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

De wettelijke ondergrens voor onderzoek bedraagt bijvoorbeeld:

- 1500 woningen (netto) bij minimaal 1 ontsluitingsweg;
- 3000 woningen bij minimaal 2 ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling;
- 100.000 m² bruto vloeroppervlakte kantoorlocaties bij minimaal 1 ontsluitingsweg;
- 200.000 m² bruto vloeroppervlakte kantoorlocaties bij minimaal 2 ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling.

Onderhavige ontwikkeling betreft de herontwikkeling van een voormalige scholenlocatie met 45 – 65 woningen. Dit betreft een categorie waarvan bij wet is bepaald dat er sprake is van een NIBM bijdrage tot de grens van 1.500 woningen. Het aspect luchtkwaliteit zorgt naar verwachting niet voor belemmeringen voor de ontwikkeling. Dit kan worden onderbouwd met het invullen van de NIBM-tool. Uitgaande van het worst-case scenario dat er 65 woningen worden gerealiseerd met 8,6 verkeersbewegingen per woning (koop, vrijstaand) worden er 559 extra verkeersbewegingen volgend uit het plan verwacht.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Jaar van planrealisatie	2020
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	559
Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in µg/m ³	0,41
PM ₁₀ in µg/m ³	0,08
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate;	
geen nader onderzoek nodig	

De NIBM-tool geeft weer dat de bijdrage van het extra verkeer niet in betekenende mate is. Daar er in deze situatie nog geen sprake is van het wegstrepen van verkeersbewegingen die momenteel al plaatsvinden ten behoeve van de huidige functie én van een worst-case woningtype, zal er feitelijk gezien dus sprake zijn van minder 'extra' verkeersbewegingen. Het aspect luchtkwaliteit is dus geen belemmering voor het planvoornemen.

Ecologie

Soortenbescherming

Het beschermingsregime betreffende soorten (flora en fauna) is opgenomen in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming (Wnb). De verbodsbepalingen zijn hierbij afhankelijk gesteld van de soort (en daarmee de opname van die soort op de diverse lijsten) en de voorgenomen handelingen. Bovendien is een algemeen geldende zorgplicht opgenomen om handelingen achterwege te laten of maatregelen te treffen, om te voorkomen dat nadelige gevolgen ontstaan voor in het wild levende dieren en planten.

Conform de Wet natuurbescherming is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde soorten binnen het plangebied. Vanuit die kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wnb. Conform vaste jurisprudentie kan een plan worden vastgesteld indien aannemelijk wordt gemaakt dat het aspect flora en fauna niet aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat.

Het plangebied betreft een voormalige scholenlocatie binnen het bestaand stedelijk gebied. Ter plaatse is sprake van bestaande bebouwing en groenstructuren die ruimte kunnen bieden aan beschermde soorten flora en fauna. Ten behoeve van het inzichtelijk krijgen of ter plaatse beschermde soorten voorkomen is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Voor de rapportage verwijzen wij naar bijlage 1 van deze memo. Geconcludeerd wordt dat de bebouwing in het plangebied een relevante functie kan hebben voor vleermuizen. Om dit inzichtelijk te maken dient een nader onderzoek plaats te vinden naar vleermuizen in de daarvoor geschikte onderzoeksperiode. Voor vleermuizen betreft dit de periode april – oktober, waarbinnen diverse veldbezoeken aan het plangebied dienen te worden gebracht. Uit dit onderzoek blijkt of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

Gebiedsbescherming

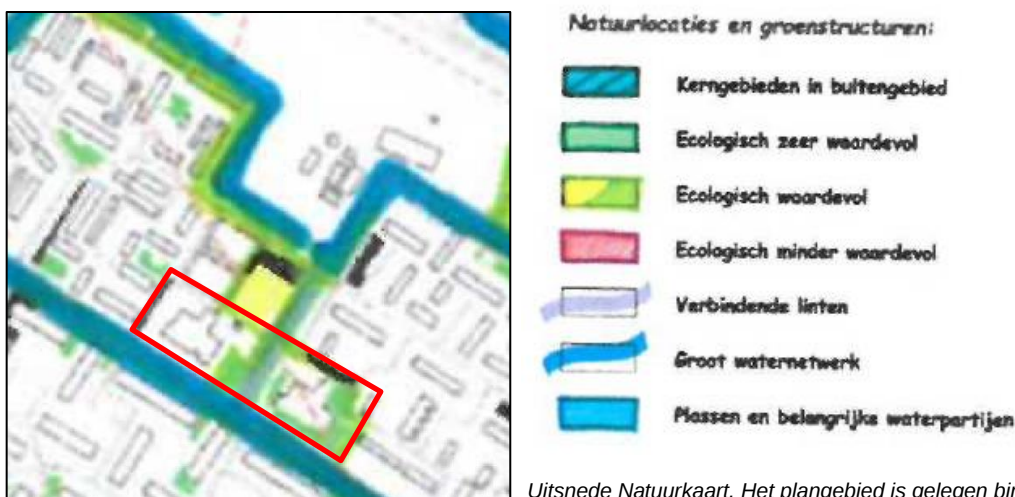
De gebiedsbescherming van de Natura 2000-gebieden is geregeld in hoofdstuk 2 van de Wnb. Onderdeel van deze gebiedsbescherming wordt gevormd door het Programma Aanpak Stikstof 2015 - 2021 (PAS), welke in werking is getreden per 1 juli 2015. Het PAS betreft een programma, voorheen op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 en gecontinueerd onder de Wnb, en heeft als doel om de depositie van stikstof op de Natura 2000-gebieden te verminderen, de natuur te versterken en ruimte te bieden voor economische ontwikkelingen. De juridische houdbaarheid van het PAS ligt momenteel voor ter beoordeling bij de Raad van State. Op zijn vroegst zal hierover in mei een uitspraak worden gedaan.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft 'Uiterwaarden Lek', welke is gelegen op een afstand van circa 6 kilometer van het plangebied. Natura 2000-gebieden kunnen schade ondervinden wegens diverse aspecten zoals verdroging, oppervlakteverlies, verontreiniging, versnippering, optische verstoring, verzuring en vermesting. In onderhavige situatie is er sprake van een herontwikkeling bestaande uit 45 – 65 woningen. Gelet op de aard van onderhavig initiatief, waarbij een voormalige scholenlocatie wordt herontwikkeld met woningbouw, is er geen sprake van relevante emissies. Bovendien is de afstand tot

het beschermde gebied dermate groot dat relevante deposities of overige effecten op beschermde natuurgebieden zijn uitgesloten. De mogelijkheid tot herontwikkeling van de locatie wordt niet belemmerd door het aspect gebiedsbescherming.

Gemeentelijk groenbeleid

Op 1 februari 2018 heeft de gemeenteraad van IJsselstein de Natuurkaart inclusief bijbehorende Natuurnota vastgesteld. Doel is het in beeld brengen van de huidige natuurwaarde van het groen in de gemeente. Op de natuurkaart staan de belangrijkste natuurgebieden en natuurroutes in en direct om de stad. Onderstaand is een uitsnede opgenomen van de Natuurkaart.

Uitsnede Natuurkaart. Het plangebied is gelegen binnen de rode contour.

De Natuurnota geeft weer dat in een groot deel van IJsselstein het groen uit natuurlijk aangelegd groen bestaat. Dit groen is veelal aangelegd in de jaren zeventig. De heesterbeplanting is inheems, evenals de bomen (met enkele uitzonderingen daargelaten). In combinatie met het water en de verbinding met het buitengebied heeft dit groen een hoge natuurwaarde. Uitgangspunt van het ontwerp is dat zoveel als mogelijk ecologisch waardevol groen wordt behouden. In het plangebied zijn groenstructuren weergegeven die conform de legenda al ecologisch waardevol dienen te worden beschouwd. De resultaten van de quickscan flora en fauna kunnen daarnaast van invloed zijn op het wel of niet kappen van groen ten behoeve van de woningbouwontwikkeling. Geconcludeerd kan worden dat in de mogelijk te kappen bomen geen beschermde soorten voorkomen. Het is raadzaam om de natuurvereniging mee te nemen in de ontwikkeling van het gebied. Op deze manier kan al in een vroeg stadium gezocht worden naar een vereniging van de ontwikkeling met de mogelijk ter plaatse aanwezige ecologisch waardevolle groenstructuren.

Geluid

Wegverkeerslawaaï

Op basis van artikel 76 van de Wet geluidhinder (Wgh) dienen bij de vaststelling van een bestemmingsplan, wijzigingsplan of uitwerkingsplan de waarden als bedoeld in art. 82 t/m 85 van de Wgh voor wegverkeerslawaaï in acht te worden genomen, indien dat plan gelegen is in een zone rondom een

weg als bedoeld in art. 74 lid 1 Wgh en (het betreffende onderdeel van) dat plan mogelijkheden biedt voor:

- de realisatie van woningen, andere geluidsgevoelige gebouwen en van geluidsgevoelige terreinen (functies zoals genoemd in art. 1 Wgh en art. 1.2 Bgh);
- de aanleg van een nieuwe weg en/of een reconstructie van een bestaande weg;
- functiewijzigingen van een niet-geluidsgevoelige functie in een geluidsgevoelige functie (bijvoorbeeld via afwijkings- en wijzigingsbevoegdheid).

Met de herontwikkelingen wordt geluidsgevoelige bebouwing mogelijk gemaakt in de vorm van de realisatie van 45 – 65 woningen. Het plangebied is gelegen in een 30 km/u-zone en wordt momenteel omgeven door langzaamverkeersroutes. Ten aanzien van het ontwerp voor de woningbouwontwikkeling levert het aspect wegverkeerslawaaai geen belemmeringen op, echter dient ten behoeve van de bestemmingsplanprocedure een afweging te worden gemaakt of, in het kader van 'een goede ruimtelijke ordening', toch geen akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaai noodzakelijk is. Dit is conform jurisprudentie vooral noodzakelijk wanneer ter plaatse sprake is van een hoge verkeersintensiteit danwel wegverharding aanwezig is met een hoge geluidsproductie. Indien beide kan worden uitgesloten kan het aspect wegverkeerslawaaai in de toelichting van het bestemmingsplan gemotiveerd worden zonder onderzoek.

Tramverkeerslawaaai

Ten zuiden van het plangebied, op een afstand van circa 230 meter, is een sneltrambaan gelegen. Een trambaan wordt beschouwd en beoordeeld als wegverkeerslawaaai als ze niet op een geluidplafondkaart of een Zonekaart spoorwegen zijn aangegeven. De betreffende tram staat niet op die kaarten, waardoor deze moet worden beschouwd als onderdeel van het wegverkeer. Het plan ligt buiten de geluidzone van 200 meter behorend bij deze tram op basis van de Wet geluidhinder. Belemmeringen voor het stedenbouwkundig plan of nader onderzoek zijn niet aan de orde.

Geluid industrie

Het dichtstbijzijnde bedrijventerrein is 'industrieterrein Lagedijk' en het ten noorden daarvan gelegen 'Paardenveld' gesitueerd op een afstand van circa 900 meter. Het betreft geen gezoneerd bedrijventerrein in het kader van de Wet geluidhinder. Het aspect geluid afkomstig van industrie is op basis van de Wgh dan ook geen belemmering voor het planvoornemen en heeft geen invloed op het stedenbouwkundig plan.

Bedrijven en milieuzonering

Door het aanbrengen van een zone tussen bedrijvigheid en milieugevoelige bestemmingen (zoals woningbouw) kan de overlast ten gevolge van bedrijfsactiviteiten zo laag mogelijk gehouden worden. Zonering is met name van toepassing bij nieuwbouw van woningen en andere gevoelige functies in de directe omgeving van een bedrijf en bij vestiging van een nieuw bedrijf in de directe omgeving van gevoelige bestemmingen. Op basis van de VNG-handreiking 'Bedrijven en Milieuzonering 2009' (hierna VNG-handreiking') wordt onder milieugevoelige functies verstaan: woningen, woongebieden, ziekenhuizen, scholen en verblijfsrecreatie. Tevens houdt het aspect bedrijven en milieuzonering in dat een ontwikkeling geen negatieve gevolgen mag hebben voor de ontwikkelingsmogelijkheden van nabijgelegen bedrijvigheid.

Het plangebied is gelegen in een woonwijk die enkel bestaat uit reguliere burgerwoningen. Daarnaast wordt er ruimte geboden aan de stichting BOKA, die zorgt voor acute daklozenopvang. Planologisch gezien kan deze stichting ruimte krijgen binnen de reguliere woonbestemming, wellicht met een specifieke aanduiding. Indien vergelijkbaar met een instelling die 'begeleid wonen' aanbiedt kan hieraan een categorie 1 functie worden gekoppeld. Dit betekent dat hieraan een milieuzonering is gekoppeld van 10 meter. Hier dient in het ontwerp rekening mee te worden gehouden.

De dichtstbijzijnde maatschappelijke bestemming betreft een buurthuis op een afstand van circa 160 meter. Een buurthuis betreft conform de VNG-handreiking een milieucategorie 2 activiteit vanwege het aspect 'geluid'. De richtafstand voor het omgevingstype 'rustige woonwijk' betreft 30 meter. De ontwikkellocatie ligt op zodanige afstand dat geen hinder vanwege het buurthuis ter plaatse zal worden waargenomen. Overige inrichtingen bevinden zich op een grotere afstand en zijn niet van invloed op de woningbouwontwikkeling.

Ten noorden van het ontwikkelgebied, op een afstand van circa 95 meter, is een agrarische bestemming gelegen. Binnen deze agrarische bestemming is het toegestaan om een volwaardig agrarisch bedrijf uit te oefenen zoals akkerbouw, tuinbouw (volle grond en glas), fruitteelt en veehouderij. Daar de afstand tot aan het ontwikkelgebied circa 95 meter bedraagt is de verwachting dat dit bedrijf geen problemen oplevert voor de ontwikkeling. Bovendien zijn er woningen dicht bij de agrariër gelegen die momenteel al beperkend zijn voor zijn ontwikkelmogelijkheden. Om hierin een volledige afweging te kunnen maken is het echter noodzakelijk om inzage te krijgen in de milieuvergunning die rust op deze locatie.

Externe veiligheid

Voor externe veiligheid dient rekening te worden gehouden met de aspecten:

- Inrichtingen en externe veiligheid op basis van het Besluit externe veiligheid inrichtingen;
- Transport en externe veiligheid (vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor, het water en de weg) op basis van het Besluit externe veiligheid transportroutes;
- Buisleidingen en externe veiligheid op basis van het Besluit externe veiligheid buisleidingen.

Bij de realisatie van nieuwe situaties dient toetsing aan de risiconormen gewaarborgd te worden. Er moet dan een zorgvuldige afweging worden gemaakt inzake grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Ook indien nieuwe risicovolle functies worden mogelijk gemaakt (zoals bedrijvigheid met een externe veiligheidsrisico), dan dient onderzocht te worden of aan de normstelling wordt voldaan.

Om te bepalen of er in de directe omgeving risicovolle functies aanwezig zijn, is de risicokaart geraadpleegd. Hieruit volgt dat de ontwikkellocatie buiten de invloedssfeer van dergelijke functies is gelegen. De dichtstbijzijnde inrichting betreft 'Zwembad De hooghe Waerd' aan de Frankrijkstraat 63 te IJsselstein op een afstand van ruim 350 meter. Er is geen sprake van een risicocontour. Gelet op de afstand vormt deze inrichting geen belemmering voor het planvoornemen. De ontwikkellocatie is bovendien buiten het GR-plafond van de A2 gelegen. Ten noorden van het plangebied is op een afstand van circa 170 meter een buisleiding van de Gasunie gelegen. Dit levert geen belemmeringen op voor herontwikkeling van de locatie.

Het aspect externe veiligheid zorgt niet voor een belemmering inzake het de inrichting van het planvoornemen.

Archeologie

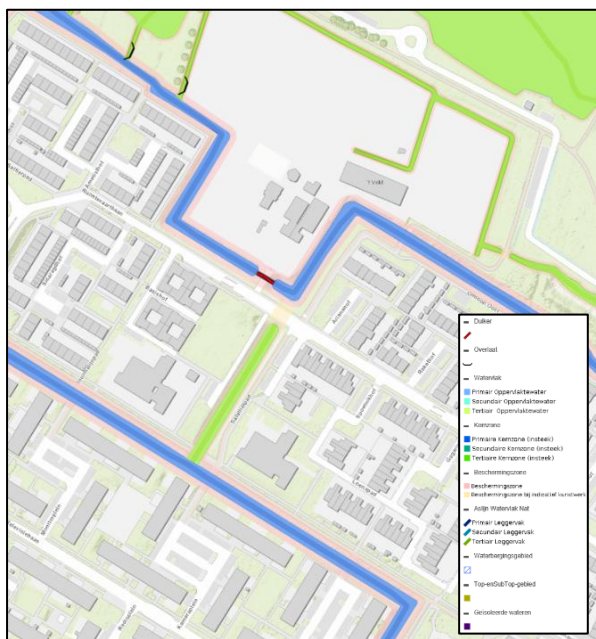
Het plangebied is binnen het bestemmingsplan “Noordoost”, vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 8 mei 2013, gelegen binnen de gebiedsaanduiding ‘archeologisch waardevol gebied – 3’. Binnen deze gebiedsaanduiding zijn gronden tevens bestemd voor bescherming en veiligstelling van archeologische (verwachtings-)waarden. Conform de gebiedsaanduiding is het verboden om op of in deze gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning aanleg werken en werkzaamheden de volgende werkzaamheden of werken, niet zijnde bouwwerken uit te voeren:

1. afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage op een grotere diepte dan 30 cm;
2. heiwerkzaamheden en het op een of andere wijze indrijven van voorwerpen;
3. verlagen of verhogen van het waterpeil;
4. aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd
5. aanleggen van ondergrondse kabels en leidingen en het aanbrengen van daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur;
6. het aanbrengen of verwijderen van diepgewortelde beplantingen.

Dit verbod is niet van toepassing indien de werkzaamheden of werken een oppervlakte beslaan van ten hoogste 10 ha. Onderhavig plangebied heeft een oppervlakte van circa 9.000 m². Daar in onderhavig geval beneden de drempelwaarde van archeologische gebiedsaanduiding wordt gebleven, is archeologisch onderzoek niet noodzakelijk. De mogelijk aanwezige archeologische waarden dienen wel in het op te stellen bestemmingsplan ten behoeve van onderhavige ontwikkeling door middel van een gebiedsaanduiding te worden veiliggesteld.

Water

Uitgangspunt voor de herontwikkeling is een klimaatadaptief plan. Dit betekent dat er ter plaatse sprake moet zijn van een hydrologisch neutrale ontwikkeling, waarin problemen ten aanzien van watertekorten en wateroverlast zoveel als mogelijk worden beperkt. De gemeente IJsselstein is gelegen binnen het hoogheemraadschap 'De Stichtse Rijnlanden'.

Uitsnede leggerkaart.

Bron: hdsr.webgispublisher.nl, 2019.

Ten noorden van het plangebied is een watergang gelegen die in onderhoud is bij het waterschap. De breedte van de beschermingszone betreft 5 meter. Het betreft een watergang van 1 meter diep met een taludhelling van 1:3. Onderhoudsplichtige is het waterschap. De beschermingszone van deze watergang reikt niet tot in het ontwikkelingsgebied en is daardoor minder van invloed dan de watergang ten zuiden van het plangebied. Ook hier geldt een beschermingszone van 5 meter. De diepte van deze watergang is 1 meter met een taludhelling van 1:2. Ook deze beschermingszone reikt niet tot in het plangebied. Beide watergangen hebben een watervoerende functie, dat wil zeggen dat water uit een oppervlaktelichaam door middel van een werk of langs natuurlijke weg naar een ander oppervlaktewaterlichaam gebracht wordt.

De watergang die is ingetekend in het plangebied heeft een waterdiepte/droge slootdiepte van 0,60 meter. Voor dit water geldt een beschermingszone van 2 meter, waar in het stedenbouwkundig plan rekening mee dient te worden gehouden. De taludhelling betreft hier 1:1,5. De onderhoudsplichtige betreft hier niet het waterschap, maar de gemeente. In het ontwerp dient aldus rekening te worden gehouden dat de onderhoudsplichtige de watergang kan bereiken voor het benodigde onderhoud van de watergang.

Er zal met het ontwerp voor het woningbouwplan een toename aan verharding en dakoppervlak plaatsvinden, echter is het plangebied met de twee schoolgebouwen al voor een groot deel verhard. Er zal wel een verhardingstoename zijn, maar in vergelijking met de huidige situatie zal dit geen enorme toename betekenen. Met het ontwerp kan bovendien worden gezocht naar verhardingen die water kunnen

infiltreren. Het kan hier bijvoorbeeld gaan om de benodigde parkeerplaatsen die kunnen worden uitgevoerd in een open verharding.

Het beleid van het waterschap houdt in dat een initiatiefnemer afdoende compenserende maatregelen moet nemen, zodat het oppervlaktewatersysteem na de realisering van verharding niet zwaarder wordt belast dan voordien. Het waterschap heeft een rekenmodel ontwikkeld om de wateropgave als gevolg van klimaatontwikkelingen in beeld te brengen. Op basis van nieuwe berekeningen met dit model is voor het hele beheersgebied van het waterschap een inschatting gemaakt van de benodigde waterberging. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen verschillende bodemtypen, zoals klein, veen en zand. Uitgangspunt hierbij is dat 15% van de aan verharding toe te voegen aantal vierkante meters gecompenseerd moet worden in de vorm van het realiseren van oppervlaktewater binnen hetzelfde peilgebied. In het kader van de watertoets, uitgevoerd ten behoeve van de bestemmingsplanprocedure, dient inzichtelijk te worden gemaakt hoe omgegaan wordt met het hemelwater.

Het waterschap herziet momenteel haar Keur en het bijbehorende kaartensysteem. Naar verwachting zal de nieuwe regelgeving in de loop van 2019 in werking treden. Ten tijde van het doorlopen van de ruimtelijke procedure dient een watertoets uitgevoerd te worden.

Verkeer en parkeren

Verkeer

De bestaande langzaamverkeersroutes (fiets- en wandelpaden) langs het water dienen ingepast te worden in het stedenbouwkundig ontwerp. Ten behoeve van het autoverkeer dient de infrastructuur aan te takken op bestaande infrastructuur in de wijk. Indien noodzakelijk dienen wegen te worden aangepast naar aanleiding van de veranderende verkeersgeneratie volgend uit de herontwikkeling met woningbouw. Deze verkeersgeneratie kan op basis van het ontwerp worden berekend.

Parkeren

Het parkeerbeleidsplan IJsselstein is een leidraad voor de manier waarop de komende jaren parkeervraagstukken worden behandeld. De parkeernormen in het rode kader zijn van toepassing op het plangebied, gelegen in rest bebouwde kom. In het 'Concept verkenning Hitteschild' is bepaald dat het uitgangspunt de minimale parkeernormering is conform het gemeentelijk beleid.

Onderstaande parkeernormen vormen dan ook de leidraad voor het stedenbouwkundig plan:

Functie	Binnenstad		Schil		Rest bebouwde kom		Eenheid
	onderkant bandbreedte	bovenkant bandbreedte	onderkant bandbreedte	bovenkant bandbreedte	onderkant bandbreedte	bovenkant bandbreedte	
Wonen							
Woning duur	1,5 ¹	1,5 ¹	1,7	1,9	1,9	2,1	woning
Woning midden	1,0 ¹	1,0 ¹	1,5	1,7	1,7	1,9	woning
Woning goedkoop	1,0 ¹	1,0 ¹	1,3	1,5	1,4	1,7	woning
Sociale huurwoningen	1,0	1,0	1,1	1,3	1,2	1,5	woning
serviceflat/aanleunwoning	0,3 ¹	0,6 ¹	0,3	0,6	0,3	0,6	woning
kamerverhuur	0,2 ¹	0,6 ¹	0,2	0,6	0,2	0,6	Kamer

In het ontwerp dient tevens rekening te worden gehouden met het beleidsuitgangspunt dat een garage, tuinparkeerplaats, oprit en/of carport alleen meetellen indien de maatvoering zodanig is, dat het ook werkelijk mogelijk is om een auto te parkeren en uit te kunnen stappen. De volgende tabel is hierin conform gemeentelijk beleid leidend:

Parkeervoorziening	Theoretisch aantal voertuigen	Wegingsfactor	Vereiste minimale afmetingen binnenmaat	
			Breedte ²	Diepte
Oprit	1	0,8 (1,0) ¹	3,50 m	5,00
zonder garage/carport				
Lange oprit	2	1,0 (1,5) ¹	3,00 m	10,00 m
zonder garage/carport				
Dubbele oprit(naast elkaar)	2	1,7 (2,0) ¹	5,50 m	5,0 m
zonder garage/carport				
Garage	1	0,5 (0,7) ¹	3,00 m	6,00 m
zonder oprit				
Garage	2	1,0 (1,5) ¹	3,00 m	6,00 m
met oprit			3,00 m	5,00 m
Garage	3	1,3 (2,3) ¹	3,00 m	6,00 m
met lange oprit			10,00 m	3,00 m
Garage	3	1,8 (2,3) ¹	3,00 m	6,00
met dubbele oprit (naast elkaar)			5,50 m	5,00
Garagebox (niet bij woning)	1	0,3	3,00 m	6,00 m
Carport	1	0,8	2,50 m	5,00 m
zonder oprit				
Carport	2	1,2	2,50 m	5,00 m
met oprit			3,00 m	5,00 m
Tuinparkeerplaats	1	0,5 (1,0) ¹	3,00 m	6,00 m
Parkeergarage plaats	1	1,0	2,50 m ³	5,00 m ³

- indien in de koopovereenkomst van de woning is opgenomen dat een parkeerplaats op eigen terrein in stand gehouden dient te worden en hieraan een kettingbeding en boeteclausule zijn opgenomen, kan worden uitgegaan van de wegingsfactor tussen haakjes.
- indien een parkeerplaats ter hoogte van de entree van de woning gelegen is, dient bij genoemde breedtemaat 0,3 m te worden opgeteld.
- maatvoering geldt voor haaksparkeren. Voor parkeren onder een hoek dienen de afmetingen uit de ASVV 2004 te worden gehanteerd.

Ondergrondse en bovengrondse infrastructuur (Klic-melding)

Ten behoeve van het bepalen van de mogelijkheden van het ontwerp dient een Klic-melding uitgevoerd te worden. Daar er nog geen graafwerkzaamheden plaatsvinden is een Klic-oriëntatieverzoek gedaan, deze melding verstrekt kabel- en leidinginformatie voor andere doeleinden dan direct graven. Deze informatie volstaat niet op het moment dat er daadwerkelijk machinaal gegraven gaat worden. Dan dient er alsnog een Klic-melding te worden aangevraagd. Onderstaand is de kabel- en leidinginformatie op satellietfoto weergegeven.

Uitsnede luchtfoto met daarop de kabels en leidingen volgend uit de KLIC-melding.

Conclusie

De gemeente IJsselstein en Provides zijn voornemens de voormalige scholenlocatie aan het Hitteschild 4 en 6 te herontwikkelen met woningbouw. Momenteel zijn beide gebouwen in gebruik met tijdelijke functies. Op basis van het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de meeste aspecten een herontwikkeling van deze locatie met woningbouw niet in de weg staan. Er zijn geen zwaarwegende belangen geconstateerd die de woningbouwontwikkeling in de weg staan of die leiden tot een beperking van het stedenbouwkundig ontwerp. Ten aanzien van de groenstructuren die in het gemeentelijk beleid als ecologisch waardevol kunnen worden beschouwd dient in overleg met de natuurverenigingen bepaald te worden welke waarden aanwezig zijn en op welke manier het woongebied met oog voor de ecologische waarden kan worden ontwikkeld.

Bijlagen

Bijlage 1.
Quicksan flora en fauna

BLOM ECOLOGIE B.V.

ECOLOGISCH ADVIES & ONDERZOEK

GEMEENTE IJSSELSTEIN
T.a.v. Dhr. W. Pijnappel
Postbus 26
3400 AA IJsselstein

Datum 5 april 2019
Kenmerk BE/2019/179/r
Uw kenmerk Email d.d. 14 maart 2019
Auteur(s) S. Schuurin
Collegiale toets T.W.D. Schrader

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Hitteschild 4-6 te IJsselstein

Aan de Hitteschild 4-6 te IJsselstein zijn twee gebouwen gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing op de planlocatie te saneren.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

De gemeente IJsselstein heeft Blom Ecologie B.V. verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Hitteschild 4-6 te IJsselstein. De planlocatie bestaat uit twee gebouwen opgetrokken uit gemetselde muren met spouw en plat dak met bitumen dakbedekking. Beide gebouwen bestaan uit één bouwlaag. Rondom deze gebouwen staan meerder bomen en hagen. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan. De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door een stedelijk gebied met flats, rijtjeswoningen, wegen, gemeentelijk groen en enkele sloten. Circa 800 meter ten oosten van de planlocatie ligt de snelweg A2 en circa 330 meter ten noorden het meer de Nedereindse Plas.

Figuur 1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Hitteschild 4-6 te IJsselstein (bron: arcgis.com).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ingrepen betreft het saneren van de gebouwen op de planlocatie en mogelijk kap van enkele bomen. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- saneren van bebouwing; algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel of deels te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent of tijdelijk) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenoemde ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek is het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 25 maart 2019. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 6/8 bewolkt, 10° Celsius en windkracht 2-3 (Bft.).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 vervangt de Wet natuurbescherming (Wnb) drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998. Bevoegdheden zijn met deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) en andere soorten (art. 3.10). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd.

Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming verdienen. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland en Belangrijke Weidevogelgebieden. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden. Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist en binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en lichtuitstraling van invloed zijn.

Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden en bij negatieve effecten op alle soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht. Van de verboden als bedoeld in artikel 3.10 eerste lid kan door bepaalde provincies vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor bepaalde soorten. In de verordening Ruimte van de provincie Utrecht is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Hermelijn</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Bunzing</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Vos</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Wezel</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'andere soorten') geldt per definitie vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie voorgaande alinea). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de functie en/of aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

In de directe omgeving van de planlocatie is het voorkomen bekend van de volgende beschermde vaatplanten: stijve wolfsmelk (NDFF, 2009-2019). Deze soort groeit op zonnige, open plaatsen met vochtige, matig voedselrijke, hoogstens licht bemeste en kalkrijke grond. Vindplaatsen zijn veelal akkers, bosranden, waterkanten en dijken (wilde-planten.nl). Binnen het plangebied zijn grasvelden met een hoog onderhoudsbeeld en verharde paden aanwezig. De aanwezige vegetatie op de grasvelden (grote brandnetel, raaigras, madelief) duiden op een voedsel- en stikstofrijke bodem. Deze soorten hebben een grote concurrentiekracht, waar stijve wolfsmelk niet tegenop kan concurreren. De aanwezigheid van stijve wolfsmelk binnen het plangebied is derhalve uitgesloten. Gedurende het veldbezoek zijn geen beschermde planten en/of sporen en delen hiervan aangetroffen. Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante kruidige planten zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: akkerdistel, braam, grote brandnetel, hondsdrif, klein kruiskruid, liguster, madelief, ooievaarsbek, paardenbloem, raaigras en speenkruid. Aanwezige paden zijn verhard met stoeptegels. Op de muren van de bebouwing is geen (beschermde) muurvegetatie aangetroffen. Er zijn meerder bomen aanwezig waaronder berk, conifeer, es, laurier, meidoorn, sleedoorn, taxus en vlier.

De beoogde ontwikkelingen leiden niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Beschermde planten stellen over het algemeen specifieke eisen aan hun milieu, zoals kalkhoudende schrale grond, of stikstofarme blauwe graslanden. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek, waarmee negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten derhalve kunnen worden uitgesloten.

Zoogdieren

Zoogdieren prefereren een leefomgeving waarin voldoende voedsel, rust- en voortplantingsmogelijkheden aanwezig zijn. In de omgeving is onder andere de aanwezigheid van de volgende soorten vastgesteld: bosmuis, bruine rat, bunzing, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, veldmuis en woelrat (NDFF, 2009-2019). Voor al deze soorten geldt dat ze niet beschermd zijn of dat er vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren.

De planlocatie heeft enkel mogelijk een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, konijn, mol en veldmuis. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming van de provincie vallen (zie Wet natuurbescherming; Wet-Nb, art 3.10). Effecten op beschermde zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). In de omgeving is het voorkomen bekend van onder andere: gewone dwergvleermuis, gewone grootvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (Broekhuizen et al., 2016; Limpens et al., 1997; NDFF, 2009-2019). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen beschermd.

De te slopen bebouwing is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, ontbrekende/scheefliggende pannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur. Op een aantal plaatsen op de bebouwing zijn kierende daklijsten aangetroffen. Ook sluiten de trespaplaten die onder een aantal daklijsten zijn geplaatst niet goed aan met de gevel, waardoor vleermuizen hier tussen de platen en de gevel kunnen kruipen en toegang krijgen tot de ruimte onder het dak (figuur 2). Tevens zijn meerdere open stootvoegen aanwezig waardoor toegang kan worden verkregen tot de spouw. Deze is echter mogelijk geïsoleerd. In dat geval leiden deze stootvoegen niet tot een geschikte verblijfplaats. Door de aanwezigheid van toegang tot het dak via kierende daklijsten en niet goed aansluitende trespaplaten, en mogelijke toegang tot de spouw kan de aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen niet worden uitgesloten.

Figuur 2 Potentiële invliegopeningen zoals kierende daklijsten (links) en openingen onder de trespaplaten (rechts).

De bomen zijn geïnspecteerd op potentiële openingen als ingerot holtes, spleten en andere openingen welke kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen. Dergelijke openingen zijn niet waargenomen. Negatieve effecten ten aanzien van boombewonende vleermuizen kunnen uitgesloten worden.

Het is mogelijk dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. Ten gevolge van de beoogde ontwikkelingen worden deze mogelijk aangetast wanneer een groot deel van de bomen wordt gekapt. In de luwte van opgaande vegetatie of bebouwing kunnen vliegbewegingen en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. De omvang en het gebruik van een gebied alsmede de jachttechniek en prooien verschillen per soort. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. In de omgeving van het plangebied is ruimschoots vergelijkbaar foerageergebied aanwezig rondom de flats, langs wegen en lanen en bij de Nedereindse Plas. Derhalve vind er door de beoogde ontwikkeling geen aantasting van essentieel leefgebied plaats.

Tijdens de werkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden voor passerende en jagende vleermuizen in de directe omgeving als gevolg van lichtgebruik. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriënteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Tijdens de ontwikkeling dient derhalve vleermuisvriendelijke verlichting te worden toegepast.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Binnen de planlocatie is geen oppervlaktewater aanwezig, aangrenzend hieraan ligt echter een brede sloot met steile oevers en sterk geëutrofeerd water. In de omgeving is de aanwezigheid bekend van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker (NDFF, 2009-2019). Voor al deze soorten geldt dat ze niet beschermd zijn of dat er vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor zover bekend komen er geen reptielen voor in de directe omgeving van het plangebied. Reptielen worden niet verwacht op de planlocatie aangezien deze over het algemeen verboden zijn aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen. Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie *Wet natuurbescherming*). Negatieve effecten op beschermde amfibieën en reptielen zijn derhalve uitgesloten.

Vissen

Er zijn geen werkzaamheden in de aangrenzende watergang of aan de waterkant beoogd. Er is geen sprake van afname van functioneel leefgebied. Mogelijk bestaat er een kleine kans dat er geluids- en/of trillingseffecten optreden gedurende de werkzaamheden. Deze effecten zijn over het algemeen van relatief korte duur. Tijdens deze werkzaamheden kunnen aanwezige vissen zich tijdelijk ophouden buiten de verstoringzone, waar ruim voldoende kwalitatief gelijkwaardig habitat aanwezig is. Gedurende de overige werkzaamheden worden er geen effecten verwacht. Effecten op (beschermde) vissen zijn uitgesloten.

Insecten, libellen en andere ongewervelden

In het plangebied zijn gedurende het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen. Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen. Het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied van de platte schijfhoren. Tevens is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Significante negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Vogels

In het plangebied en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en/of rustende vogels waargenomen. De waargenomen soorten betreffen: ekster, kauw, koolmees, meerkoet, visdief en wilde eend. De planlocatie heeft aannemelijk geen essentiële functie voor de waargenomen soorten.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten en/of sporen als braakballen, plukplaatsen, horsten, holen of uitwerpselen aangetroffen van soorten met een jaarrond beschermd leefgebied en/of nestlocatie. Er zijn geen nesten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van in bomen broedende soorten als sperwer, ransuil en torenvalk kan uitgesloten worden. Grote gele kwikstaart broedt langs stromende watergangen in dichte vegetatie langs natuurlijke oevers of in kunstwerken als bruggen of stuwen. Voor deze soort is binnen het plangebied geen functioneel leefgebied aanwezig.

De huismus broedt vrijwel altijd bij menselijke bebouwing, en bouwt zijn nesten onder dakpannen tegen het isolerende dakbeschot of in kieren in de muur. Hierbij moet er in de directe omgeving continu voedsel te vinden zijn in de vorm van zaden van grassen en onkruiden en larven van insecten. Daarnaast moet er beschutting nabij de foerageerlocaties, voldoende jaarrond groene planten, plaatsen met stof en grind voor stofbaden en water voor waterbaden aanwezig zijn (BIJ12 kennisdocument Huismus, 2017). Door het gebruik van een plat dak kunnen huismussen geen nestlocaties vinden in de te slopen gebouwen. Het voorkomen van nestlocaties van huismus op de planlocatie kan derhalve uitgesloten worden. De beoogde ontwikkelingen leiden tot zeer beperkte aantasting van groene delen en resulteren niet in afname van essentieel leefgebied. Van aantasting van functioneel leefgebied en nestlocaties van de huismus is derhalve geen sprake.

De gierzwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens als koloniebroeder in gevels en onder (pannen)daken. Een vereiste voor broedmogelijkheid is dat het hoger ligt dan 3 m. Gierzwaluwen kunnen namelijk niet op eigen kracht opstijgen en moeten zich voor het eerste deel van hun vlucht laten vallen om snelheid te vergaren (BIJ12 kennisdocument Gierzwaluw, 2017). De soort is een koloniebroeder en is derhalve vaak te vinden in woonwijken waar broedgelegenheid is in meerdere gebouwen. In landelijk gebied zijn gierzwaluwen vrij zeldzaam. Er zijn geen openingen aanwezig waardoor gierzwaluwen toegang kunnen krijgen tot de spouw of het dak. Hierdoor kan de aanwezigheid van gierzwaluw op de planlocatie uitgesloten worden. Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van jaarrond beschermde nestlocaties en essentiële habitatonderdelen is geen sprake.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode of in bijzondere gevallen)

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken, bomen en bebouwing vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende Natura 2000 of het Natuurnetwerk Nederland. Op een afstand van 6 km ligt het Natura 2000-gebied Uiterwaarden van de Lek (figuur 3). De planlocatie ligt op een afstand van circa 1 km ten zuidoosten van het Natuurnetwerk Nederland (figuur 4).

Figuur 3 De planlocatie ligt op een afstand van 6 km tot het Natura 2000-gebied Uiterwaarden van de Lek (bron: nationaal Georegister PDOK).

Figuur 4 De planlocatie ligt op een afstand van circa 1 km tot het Natuurnetwerk Nederland (bron: nationaal Georegister PDOK).

De beoogde ontwikkeling betreft het saneren van 2 gebouwen. De werkzaamheden zullen waarschijnlijk leiden tot een tijdelijke en beperkte toename in stikstofdepositie (projecteffect). Een toename in stikstofdepositie kan een effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Echter leert de ervaring dat het projecteffect van stikstofdepositie, bij soortgelijke en grotere projecten en de afstand tot kwetsbare habitats, onder de drempelwaarde van 0,05 mol/hectare blijft. Voor de overige effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Op basis van de Europese vogel- en habitatrichtlijn geldt voor projecten en andere handelingen de verplichting om aan te tonen dat er geen significant effecten optreden als gevolg van stikstofdepositie. De algemene richtlijn hiervoor is dat voor ieder project of handeling, middels de rekentool Aeries, een berekening gemaakt dient te worden om aan te tonen of er wel of geen sprake is van een meldings- of vergunningsplichtige stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats. Of er sprake kan zijn van overschrijding van de drempelwaarde is afhankelijk van een aantal factoren. Vaak betreft dit een combinatie van de kwetsbaarheid van een gebied, de terreinomstandigheden, ligging van het project en overheersende windrichting. Ondanks dat er geen effecten verwacht worden kan het, ten behoeve van een feitelijke rekenkundige onderbouwing, door het bevoegd gezag wenselijk worden geacht een Aeries berekening uit te voeren.

Houtopstanden

Het kappen van bomen en struiken kan melding- of vergunningplichtig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming. Het kappen van bomen is niet melding- en/of vergunningplichtig in het kader van de Wet Nb als het de volgende type houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Er worden mogelijk enkele bomen gekapt. Deze werkzaamheden vallen onder type a. Het kappen/verwijderen van houtopstanden op de planlocatie is derhalve niet melding- en/of vergunningplichtig in het kader van de Wet Natuurbescherming.

Gemeenten hebben veelal beleid omtrent het kappen/vellen van bomen en struiken opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De beoogde ontwikkeling leidt evt. tot de kap van een aantal bomen en struiken. Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

Conclusies

Samenvatting

In het plangebied of de directe omgeving hiervan komen beschermde diersoorten van de Wet natuurbescherming voor. De te slopen gebouwen hebben mogelijk een essentiële betekenis voor vleermuizen in de vorm van vaste rust- en/of verblijfplaatsen. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels. De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Nederland. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura 2000-gebieden geen sprake. Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een melding- of vergunningplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 2 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna alsmede de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
- = ongeschikt + = geschikt n (nee) / j (ja)								
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							+	-
Geschikt habitat Habitatrichtlijnsoort	-	-	+	-	-	-		
Geschikt habitat andere soort	+/-	+/-		-	-	-		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	n	n	j ¹	n	n	n	n	n
Gebiedsbescherming	afstand		effecten		nader onderzoek/ Aeries			
Natura 2000	6 km		geen		n.v.t.			
Natuurnetwerk Nederland	1 km		geen		n.v.t.			
Houtopstanden	aanwezig		kap		melding / vergunning			
Struiken	ja		mogelijk		nee			
Bomen	ja		mogelijk		nee			

1. Verblijfplaatsen van eventueel aanwezige soorten (m.n. vleermuizen kunnen worden verwacht) zijn goed te compenseren. Het is dan ook de reële verwachting dat bevoegd gezag (provincie Utrecht) bij het treffen van de juiste mitigerende en compenserende maatregelen ontheffing zal verlenen voor het verwijderen van verblijfplaatsen (indien deze aanwezig zijn).

Uitvoerbaarheid

De werkzaamheden leiden (met voorbehoud ten aanzien van vleermuizen) niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden en/of beschermde gebieden. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient middels aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de te slopen bebouwing een relevante functie heeft voor vleermuizen. Mogelijk dient in het verlengde hiervan een ontheffing te worden aangevraagd. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen en algemene broedvogels. Voor deze soorten dienen eventueel maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen. De aanwezigheid van beschermde soorten (Wet-Nb, andere soorten, art. 3.10) en hun leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde ontwikkelingen (vrijstellingsbesluit). Gezien het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat eventueel benodigde ontheffingen, mits de juiste maatregelen worden getroffen en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zouden kunnen worden.

Conclusie

De beoogde sanering van de bebouwing aan het Hitteschild 4 – 6 te IJsselstein leidt, mits vooraf aan de werkzaamheden aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd ten aanzien van vleermuizen, bij aanwezigheid van deze soorten een ontheffing wordt verleend en enkele algemene maatregelen worden getroffen ten aanzien van zorgplicht en algemene broedvogels, niet tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- Ten aanzien van vleermuizen dient de aan- dan wel afwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen vastgesteld te worden middels aanvullend onderzoek. Dit kan middels vijf gerichte veldbezoeken in de periode mei-oktober. Daarnaast dient de planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur minimaal verlicht te worden en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toe te passen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (medio maart t/m medio juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Indien dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.

Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Rugstreeppad *Epidalea calamita*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravin) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Diepenbeek, A., 1999. Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij 5^e druk 2015, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.nationaalgeoregister.nl
www.ndff-ecogrid.nl
www.natura2000.eea.europa.eu
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.webkaart.provincie-utrecht.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdierenvereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
ir. S. Schuur

Bijlage 1 Fotografische impressie
Bijlage 2 Vervolgstappen Wet Natuurbescherming

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46 - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 Het gebouw aan Hitteschild 4 bestaat uit gemetselde, geïsoleerde spouwmuren met een plat dak met bitumen dakbedekking.

Figuur 2 De muren zijn mogelijk (plaatslijk) geïsoleerd. Echter kunnen vleermuizen ook toegang krijgen tot de ruimte onder het dak, waardoor vleermuisverblijfplaatsen niet uit te sluiten zijn.

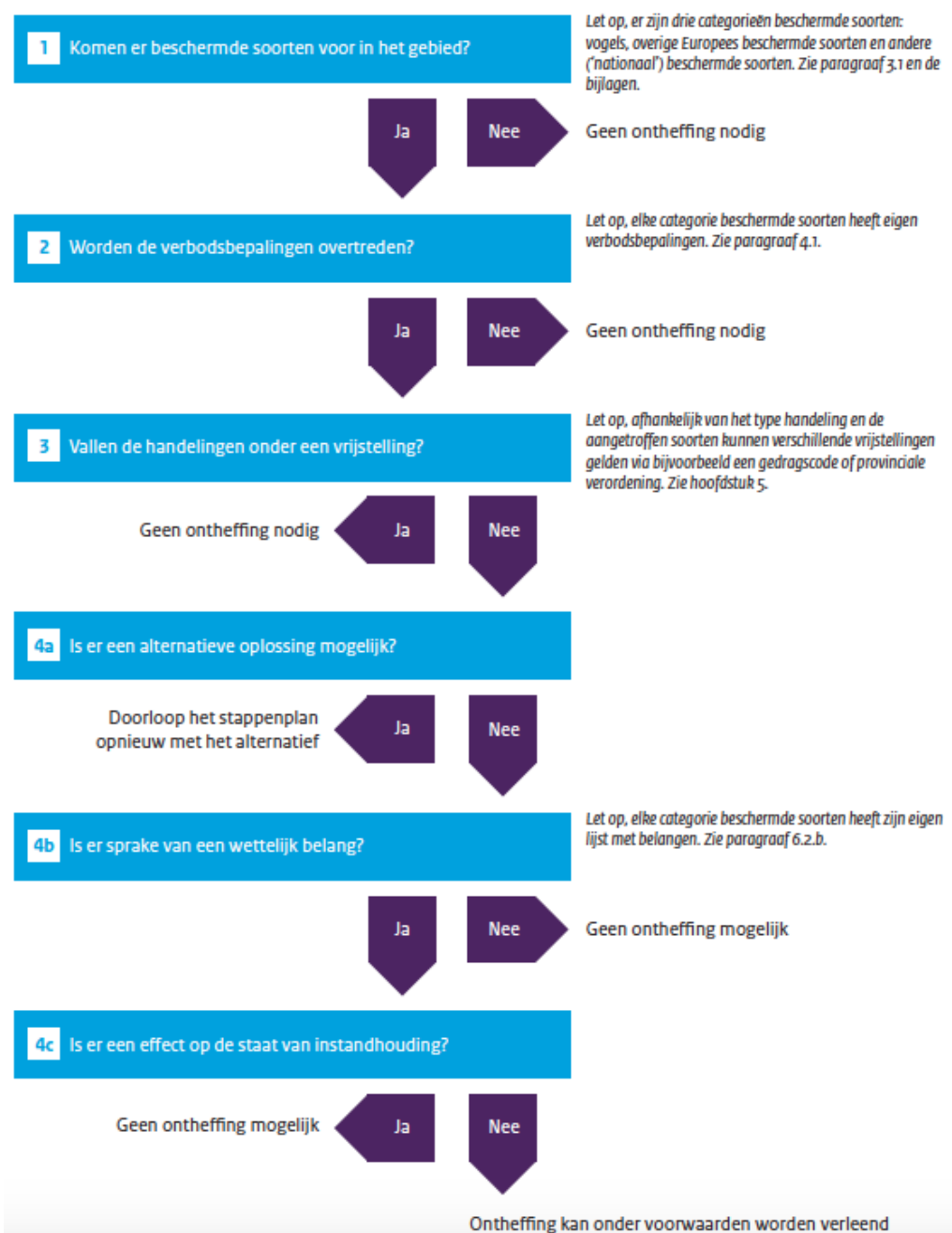
Figuur 3 Het gebouw aan de Hitteschild 6 en bestaat uit gemetselde, geïsoleerde spouwmuren met een plat dak met bitumen dakbedekking.

Figuur 4 Een aantal potentiële invliegopeningen in de bebouwing op de planlocatie. Door de aanwezigheid van deze openingen kunnen vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen niet worden uitgesloten.

Bijlage 2 Vervolgstappen Wet natuurbescherming

Indien uit het oriënterend onderzoek is gebleken dat effecten op beschermde soorten naar aanleiding van de beoogde ingreep niet uitgesloten zijn, dient een vervolgonderzoek te worden uitgevoerd. Uit dit vervolgonderzoek blijkt of desbetreffende soort aanwezig is en welke functie de planlocatie al dan niet heeft voor de soort. Middels onderstaand stappenplan, overgenomen uit 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van EL&I, wordt inzichtelijk gemaakt welke consequenties dit heeft voor het project.

Stap 4b. Is er sprake van een wettelijk belang?

Vogelrichtlijnsoort

In het kader van de Vogelrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.3, lid 4b).

- 4** Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
- a.** er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b.** zij is nodig:
 - 1°.** in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°.** in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°.** ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°.** ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°.** voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°.** om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c.** de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijnsoort

In het kader van de Habitatrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.8, lid 5b).

- 5** Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
- a.** er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b.** zij is nodig:
 - 1°.** in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°.** ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°.** in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°.** voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°.** om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - c.** er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Overige soorten

Ten aanzien van *Overige soorten* zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.10, lid 2).

- 2** Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
- a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.

Bijlage 2. KLIC-melding

